

Zadostiučinění pro Frank Bold i ekologické organizace Hnutí DUHA a Greenpeace.

Ombudsman zkritizoval nečinnost úřadů v kauze elektrárny Počerady

24.11.2025 - Markéta Bočková | Frank Bold

Veřejný ochránce práv dal za pravdu expertní skupině Frank Bold a ekologickým organizacím Hnutí DUHA a Greenpeace ČR v jejich dlouhodobé kritice postupu úřadů při rozhodování o emisní výjimce pro uhelnou elektrárnu Počerady. Ombudsman uzavřel své šetření potvrzením, že Krajský úřad Ústeckého kraje i Ministerstvo životního prostředí byly v rozporu s předpisy nečinné poté, co soud v srpnu 2024 zrušil elektrárně výjimku na vypouštění toxické rtuti.

Elektrárna Počerady jako největší český producent rtuti dlouhodobě fungovala na základě rozsáhlé emisní výjimky, která jí umožňovala vypouštět až čtyřnásobné množství rtuti oproti zákonným limitům ($28 \mu\text{g}/\text{m}^3$ místo $7 \mu\text{g}/\text{m}^3$). V srpnu 2024 Krajský soud v Ústí nad Labem tuto výjimku zrušil jako nezákonnou. Tím ze dne na den začala elektrárna vyrábět bez stanoveného emisního limitu pro rtuť.

Experti Frank Bold opakovaně upozorňovali Krajský úřad Ústeckého kraje i Ministerstvo životního prostředí, že mají povinnost bezodkladně uvést integrované povolení do souladu s předpisy (tzv. BAT - Závěry o nejlepších dostupných technikách), tedy uložit elektrárně dodržování řádného emisního limitu pro rtuť ($7 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Úřady však odmítaly zahájit potřebné řízení s odůvodněním, že probíhá řízení o nové emisní výjimce. Elektrárna tak deset měsíců byla v provozu bez jakýchkoli limitů.

„Krajský úřad měl po obdržení rozsudku krajského soudu zahájit z moci úřední řízení o uvedení závazných podmínek integrovaného povolení zařízení do souladu s právními předpisy,” konstatoval ve svém vyrozumění **ombudsman Stanislav Křeček**. Tento fakt pak podle ombudsmana mělo jako nadřízený orgán zohlednit také Ministerstvo životního prostředí při řešení podnětů Frank Bold a dalších organizací na nečinnost krajského úřadu.

„Ombudsman potvrdil to, na co jsme dlouhodobě upozorňovali – úřady nezákonně tolerovaly možnost, aby největší znečišťovatel v zemi vypouštěl neomezené množství jedovaté rtuti. Jde o bezprecedentní selhání státní správy, které ohrožovalo zdraví tisíců lidí,” uvedl **právní expert Frank Bold Václav Prais**, který se případu dlouhodobě věnuje.

„Tento případ ukazuje systémový problém v přístupu úřadů k velkým znečišťovatelům. Zatímco běžní občané musí dodržovat zákony okamžitě, velká elektrárna mohla beztrestně znečišťovat měsíce navzdory rozhodnutí soudu,” zhodnotil kriticky postup úřadů **Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA**.

„Je skandální, že Ministerstvo životního prostředí nezasáhlo proti nečinnosti krajského úřadu a nechalo elektrárnu deset měsíců vypouštět rtuť bez limitů. Ombudsman jasně potvrdil, že ministerstvo mělo konat,” dodal **Jaroslav Bican z Greenpeace ČR**.

Protože v červnu 2025 krajský úřad rozhodl o nové výjimce z emisních limitů pro Počerady, ombudsman své šetření uzavřel. Úřady vyzval, aby se z dění kolem elektrárny poučily. „Uvítal bych, kdyby úřady vzaly při řešení obdobných případů v budoucnu mnou vyslovené argumenty v úvahu,“ upozornil Stanislav Křeček.

Do nového rozhodnutí o výjimce se právníkům Frank Bold a energetickým expertům Hnutí DUHA podařilo prosadit kompromis v podobě emisního stropu. Po vypuštění 874 kilogramů rtuti tak bude muset elektrárna ukončit provoz. Podle odhadů by k tomu mohlo dojít v letech 2027-2029. Z ekonomických důvodů je však možné, že k jejímu uzavření dojde ještě dřív. Nicméně podle predikcí Ministerstva průmyslu a obchodu by konec elektrárny Počerady fungování českého energetického trhu neohrozil.

Frank Bold a ekologické organizace již dříve podaly stížnost k Evropské komisi, která nyní prošetřuje, zda Česká republika neporušila unijní směrnici o průmyslových emisích. Nyní právníci Frank Bold komisi informovali také o závěrech ombudsmana. Případ může skončit pokutami v řádu milionů korun.

Příloha: Vyrozumění veřejného ochránce práv, Sp. zn. 4024/2025/VOP/MH

<https://frankbold.org/pro-media/tiskova-zprava/zadostiucineni-pro-frank-bold-i-ekologicke-organizace-hnuti-duha-a-greenpeace-ombudsman-zkritizoval-nec>